

Finansklagenemnda Bank

Avgjørelse FinKN 2021-482

18.5.2021

MyBank ASA

Innskudd

Investering i Bitcoin – oppsigelse og avvikling av kundeforhold.

Klager hadde over en lengre periode benyttet sin bankkonto til bitcoin-handel. Banken forsøkte å få klarlagt investeringsmidlenes opprinnelse, uten å lykkes med dette. Klagers kundeforhold ble derfor sagt opp og avviklet med grunnlag i at banken ikke fikk gjennomført en tilfredsstillende kundekontroll. Klager hevdet at banken ikke hadde grunnlag for å si opp kundeforholdet. Saken falt utenfor Finansklagenemndas mandat og ble ikke tatt til behandling.

Saksfremstilling

Saken gjelder bankens adgang til å si opp og avvikle klagers kundeforhold hos dem.

Klager har i perioden 20.2.19–1.10.20 benyttet sin konto til kjøp og salg av bitcoin gjennom selskapet Mirai Technologies AS. Banken forsøkte å skaffe informasjon om midlenes opprinnelse bl.a. ved å ta kontakt med Mirai Technologies AS. Fra mai 2020 har banken gjentatte ganger forsøkt å skaffe informasjon fra Mirai Technologies AS, uten at banken har fått tilsendt informasjon som kan dokumentere midlenes opprinnelse på en måte som anses å redusere hvitvaskingsrisikoen.

Banken sa opp og avviklet klagers kundeforhold hos dem med to måneders varsel den 21.10.20. Avviklingen ble foretatt på bakgrunn av at banken ikke fikk tilfredsstillende informasjon om investeringsmidlenes opprinnelse, og dermed ikke kunne gjennomføre en tilfredsstillende kundekontroll av klager.

Klager har anført at banken ikke har adgang til å si opp og avvikle hans kundeforhold hos dem. Banken har ikke forstått hvitvaskingsregelverket. Formålet med hvitvaskingsregelverket blir ikke realisert dersom banken kan avvise kunder med en høyere risiko. Tvert imot er siktemålet med regelverket at banken skal identifisere og håndtere denne risikoen. Utelukking av alle kunder som bruker en registrert vekslingsjeneste for virtuell valuta, må derfor være i strid med hvitvaskingsregelverket. Banken har ikke foretatt en konkret vurdering av om akkurat klagers transaksjoner utgjorde en hvitvaskingsrisiko. På bakgrunn av forannevnte hadde ikke banken saklig grunnlag for å si opp klagers kundeforhold.

Finansforetaket har anført at det er grunnlag for å avvikle klagers kundeforhold hos dem. Klager har benyttet kontoen til bitcoin-handel, noe som er forbundet med risiko for hvitvasking av penger og annen økonomisk kriminalitet. Banken har heller ikke mulighet til å spore midlenes opprinnelse og er følgelig forpliktet til å vurdere om den konkrete hvitvaskingsrisikoen fordrer at kundeforholdet avsluttes. Banken har foretatt en konkret vurdering i klagers sak. Banken har ikke mottatt tilfredsstillende tilbakemelding på investeringsmidlenes opprinnelse. Banken kan derfor ikke gjennomføre lovpålagt løpende kundekontroll. Hvis klagers konto hos banken blir opprettholdt, har banken en stor risiko for å medvirke til straffbare handlinger. På bakgrunn av

forannevnte må banken anses for å ha "saklig grunn" til å si opp klagers kundeforhold hos dem etter finansavtaleloven § 21.

Finansklagenemnda Banks begrunnelse

Klageren har tidligere vært part i sak mot en annen bank med lignende problemstilling som i den saken som nå er til behandling. Finansklagenemnda Bank kom i uttalelse 2016-362 til at klageren benyttet bankkontoen til handel med bitcoin som næring, og at saken om bankens oppsigelse av kontoen derfor falt utenfor Finansklagenemndas mandat etter daværende saksbehandlingsregler pkt. 2, idet klageren ikke oppfylte kriteriene for å være forbruker. Det følger nå av vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 1.4 første ledd at nemnda behandler klager fra forbrukere, og at det med forbruker menes "en fysisk person som ikke hovedsakelig handler som ledd i næringsvirksomhet". Klageren er i denne saken blitt kontaktet med spørsmål om saken stiller seg annerledes enn saken i FinKN 2016-362 med hensyn til hans stilling som næringsdrivende eller forbruker. Klageren har til tross for purringer ikke besvart nemndas spørsmål om dette. Nemnda må legge til grunn at klageren fortsatt handler bitcoin som næringsdrivende, og at kontoen i innklagde bank benyttes i næring. Saken faller utenfor nemndas mandat, og kan ikke tas til behandling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Banks konklusjon

Saken faller utenfor Finansklagenemndas mandat.

Ved behandlingen deltok Trygve Bergsåker (leder), Carl Håkon Andersen (selskapsrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).